

Kruták Anita

Szegedi Tudományegyetem
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar
Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és Fordítóképző Csoport

Latin alapú orvosi terminológia: tanulási szokások és nehézségek a magyar és a külföldi orvostanhallgatók körében

<https://doi.org/10.48040/PL.2023.2.10>

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar elsőéves magyar és külföldi hallgatói, illetve az előkészítő évfolyam hallgatói két féléven keresztül tanulnak latin alapú orvosi terminológiát magyar és angol nyelven. A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségtudományok tanulásához szükséges latin nyelvi háttérrel, továbbá, hogy megismerkedjenek a latin és a görög nyelvhez köthető orvostudományi terminológiával. A magyar és a külföldi hallgatók ugyanazon nyelvtani tematika szerint haladnak, azonban a terminológiai követelmények valamennyire eltérnek: a magyar hallgatók és az előkészítő évfolyamon tanulók részletesebben tanulják az anatómiai elnevezéseket, mint az elsőéves külföldi hallgatók. Két magyar, három külföldi és két előkészítő csoport (összesen 63 fő) körében végeztem anonim, önkitaltós kérdőíves felmérést a második félév végén. A magyar és angol nyelvű kérdőívek egy- és többválaszos, nyitott és félig zárt kérdéseket tartalmaztak. A felmérés rákérdezett a korábban tanult nyelvekre, a hallgatók tanulási szokásaira és nehézségeire. Arra kerestem a választ, hogy vajon a magyar és a külföldi hallgatók tanulási szokásai hasonlítanak-e vagy mennyiben térnek el a latin terminológia tanulását tekintve, illetve ugyanazok vagy különböző területek okoztak-e nekik nehézséget a tantárgy tanulása során. A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a magyar és a külföldi hallgatók tanulási szokásai eltérnek, és más-más területek nehezítik a tanulási folyamatot. Tanulmányomban ennek a felmérésnek az eredményeit mutatom be.

Kulcsszavak: latin terminológia, elsőéves orvostanhallgatók, kérdőíves felmérés, tanulási szokások, tanulási nehézségek

Bevezetés

Habár a latin ma már holt nyelvnek számít, mégis egy magyar orvos minden nap aktívan használja a munkája során, pl. ambuláns lapok, kórházi zárójelentések, vagy beutalók megírásakor, de egy egyszerű recept megírása is igényel bizonyos fokú latintudást. Ennek a latin nyelvi tudásnak a megalapozásában van kiemelkedő szerepe a latin orvosi szaknyelvnek. Ennek tanítása során számos kérdés merül fel a pedagógiai módszertannal kapcsolatban, és ezért fontosnak tartom, hogy folyamatos visszajelzést kapjunk a hallgatóktól arról, hogy mi az a tananyag vagy terület, amin változtatnunk kellene a tanítás során. A kulcsszó itt a változás és az ahhoz való viszony, amely a tanulót és a tanárt egyaránt érinti (Einhorn, 2021). Tehát elkerülhetetlen, hogy új tanítási módszereket vezessünk be, illetve a tananyag elosztásán változtassunk, amennyiben a hallgatói igények ezt mutatják. Ehhez viszont fel kell mérnünk, hogy a hallgatóknak mely terület okoz problémát a tanulás során, illetve milyen eszközök segítségével könnyíthetjük meg a tanulási folyamatot, például online eszközök bevezetésével. Ez utóbbi egyrészt nagymértékben megkönnyítheti az oktató munkáját, másrészt motiválhatja a hallgatót a tanulásban (Csongor–Németh–Hild, 2018). Ebben a tanulmányban egy ilyen hallgatói kérdőíves felmérést és annak eredményeit ismertetem.

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karának Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és Fordítóképző Csoportja biztosítja a *Latin alapú orvosi terminológia* kurzust a magyar, angol és az előkészítő programban részt vevő hallgatók számára. Ezt a kötelező, 0 kredites, aláírásra teljesítendő tárgyat két féléven keresztül, heti 1x90 percben tanulják a hallgatók az első évfolyamon, illetve az előkészítő képzésen. Azonban az

utóbbi esetében jegyet kapnak a hallgatók mindkét félév végén. A kurzus nyelve magyar és angol.

A *Latin alapú orvosi terminológia* kurzus célja, mint ahogyan a nevében is benne van, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségtudományok tanulásához szükséges latin nyelvi háttérrel, továbbá, hogy megismerkedjenek a latin és a görög nyelvhez köthető orvostudományi terminológiával. Tehát nem kizárólag a nyelvtan tanítására fókuszálunk, hanem emellett az anatómiai terminológia és a klinikai terminusok megértéséhez és azok alkalmazásának elsajátításához nyújtunk segítséget.

A tavalyi év során a külföldi hallgatók, tehát az elsőéves és az előkészítő angol program hallgatói, a csoport oktatói által összeállított *Latin Based Medical Terminology* című tankönyvből tanultak (Brandl et al., 2021). A magyar hallgatókkal azonban az *Orvosi latin* című tankönyvet használtuk (Diriczne Barna, 2020), amelyben a hangsúly nagyrészt a terminológián van (anatómiai terminológia és a klinikai terminusok), és ezért nagyon kevés nyelvtani feladat található benne. Így a nyelvtan gyakorlására a saját magam által összeállított feladatlapokat használtam. A 2022/2023-as tanévtől azonban rendelkezésünkre áll egy új feladatgyűjtemény is a „zöld könyv” mellé, ugyanis a tanszéki oktatók által összeállított angol nyelvű feladatgyűjteményt lefordítottuk magyar nyelvre kisebb változtatásokkal (Brandl et al., 2022). A nyelvtani tematika ugyanaz az elsőéves magyar és angol, illetve az előkészítő program hallgatói számára. A terminológiai követelmények azonban különböznek. A magyar és az előkészítő hallgatók esetében a különböző szervrendszerek anatómiai nomenklatúráját és az ezekhez kapcsolódó klinikai terminusokat vesszük végig a két félév során. A terminológiai követelmény nem párhuzamos az anatómia előadás és gyakorlat követelményeivel, ugyanis az utóbbi testtájként halad. Az elsőéves külföldi hallgatók esetében azonban anatómiára vonatkozó terminológiai követelmény nem volt, kizárólag a nyelvtan, illetve a görög és latin klinikai terminusok adták a tananyagot, viszont a 2022/23-as tanévtől náluk is bevezetésre került az anatómiai terminológia. A tananyagból a hallgatók mindegyik képzési forma esetében félévente két alkalommal írásban vizsgáznak, ez általában a 7. és a 13. héten történik. Az utolsó vizsgák központi jellegűek, minden elsőéves magyar és külföldi hallgató egyszerre vizsgázik az oktatók által közösen összeállított feladatsorból a Coospace felületén.

Az elsőéves orvostanhallgatók tanulmányaik megkezdését követően már az első héten megismerkednek az orvosi latin nyelvvel az anatómia előadás, illetve a bonctermi gyakorlat alatt, és hetente akár 100-120 új terminussal is találkozhatnak a két kurzus során. Ezek a kifejezések többnyire kettő vagy többtagú birtokos- és jelzős szerkezetek. Ezekből, latin nyelvi előképzettség hiányában, többnyire nem értenek semmit a hallgatók, tehát a latin nyelvi kurzus fő célja az első pár hétben, hogy megalapozza az anatómiai terminológia nyelvtani részét. Azaz megtanítjuk a főnevek egyes és többes számú alany- és birtokos esetét minden deklinációban, illetve a melléknevek rendszerét és a főnév-melléknév egyeztetést. A terminológiát tekintve az első félévben a testrészek, a mozgásszervrendszer, a szív- és érrendszer, a nyirokrendszer és a légzőrendszer anatómiai terminológiáját, illetve az ezekhez kapcsolódó klinikai terminusokat (pl. betegségek, kóros állapotok, vizsgálati, illetve műtéti eljárások) kell elsajátítaniuk a hallgatóknak. A félév végére a hallgatók komplex kifejezések fordítására és megalkotására képesek.

A második félév nyelvtana az első féléves nyelvtani anyagra épül, és kiegészül az egyes és többes számú tárgy- és határozóesettel, illetve a klinikai terminológiában használatos előljárószavakkal. Ebben a félévben összetett kifejezések, diagnózisok fordítása a feladat, illetve rövidebb kórboncolási jegyzőkönyveket fordítunk. A terminológiai tananyagot az emésztőrendszer, a kiválasztó rendszer, az endokrin rendszer, az idegrendszer és az érzékszervek rendszere adja. Az első félévhez hasonlóan itt is az ezekhez kapcsolódó betegségek, műtéti eljárások megnevezését kell elsajátítaniuk a hallgatóknak. Ez a félév kiegészül még a receptírással, azaz a hallgatók megtanulják mik a recept fő részei, illetve

hogyan kell receptet írni. Azonban ennek a félévnek az anyagára a hallgatóknak majd csak harmad- és negyedévben (pl. farmakológia) lesz szükségük, így a diákok számára úgy tűnhet, hogy sokkal több az új anyag, több az ismeretlen szó.

Összességében tehát csak a feltétlenül szükséges nyelvtani ismeretek megtanítására szorítkozunk. Azaz nem tanítjuk a részes esetet, hiszen az orvosi latinban nem használatos. Továbbá az igeragozási rendszerből is csak a recepteken előforduló felszólító módú igéket tanítjuk meg. A jövőben pedig terveink között szerepel egy új tankönyv megírása, ahol a hallgatói igényeknek megfelelően a terminológia és a nyelvtan az elsőéves bonctermi gyakorlat tematikájával lesz párhuzamos.

A kérdőíves felmérés leírása

A 2021/22-es tanév második félévének végén azt szerettem volna felmérni, hogy az első és második félév során a hallgatók mennyi időt szántak tanulásra, milyen segítséget használtak az órára és a vizsgára történő felkészülés során, illetve hogy a tananyag mely része okozott nehézséget. Továbbá azt is szerettem volna látni, hogy a tanulási szokások, illetve nehézségek esetében van-e különbség a magyar és az angol nyelvű programban részt vevő hallgatók között. A felmérés eredményeiből származó tanulságok levonásával az volt a célom, hogy a hallgatók igényeit, észrevételeit is figyelembe véve járuljak hozzá a kurzus továbbfejlesztéséhez.

Résztevők

A kismintás felmérésben két magyar, három angol nyelvű programon tanuló elsőéves csoport és két előkészítő csoport (összesen 63 fő) vett részt. Ezek a csoportok a saját csoportjaim voltak. A második félév végén, a központi vizsga megírása után, az utolsó órán történt meg a felmérés. Mivel az utolsó órán nem minden hallgató jelent meg, így kevesebben töltötték ki a kérdőívet: a két magyar csoportból 20 fő, az elsőéves, angol nyelvű képzésben részt vevő három csoportból összesen 26 fő, a két előkészítő évfolyamon tanuló csoportból pedig összesen 17 fő.

Módszerek

A felméréshez egy saját készítésű kérdőívet használtam, amelyet az utolsó órán töltöttek ki a hallgatók. A kérdőív anonim és önkitöltős volt. A magyar és angol nyelvű kérdőívek egy- és többválaszos, nyitott és félig zárt kérdéseket tartalmaztak. A kérdőív rákérdezett a korábban tanult nyelvekre, továbbá a hallgatók tanulási szokásaira és nehézségeire.

A kutatás eredményei

A következőkben ismertetem a kérdőíves felmérés eredményeit. Ennek kapcsán először beszámolok a hallgatók nyelvi előképzettségéről, majd bemutatom, hogy mennyi időt töltöttek átlagosan tanulással. Végül pedig arra térek ki, hogy mely területe(ke)t találták nehéznek a tantárgy tanulása során, illetve melyik félévet találták nehezebbnek és miért.

Nyelvi előképzettség

A kérdőív első kérdése arra vonatkozott, hogy a hallgatók tanultak-e másik nyelvet, vagy nyelveket a latint megelőzően (1. táblázat). Úgy gondoltam, hogy korábbi nyelvtanulási élményeik, tapasztalataik, szokásaik megkönnyíthetik egy új nyelv tanulását.

Az eredményekből láthatjuk, hogy a hallgatók többsége több nyelvet is tanult már a latint megelőzően. Minden magyar hallgató tanult angolul (100%), és emellett legalább még

egy nyelvet. Nagyrészt német volt a második nyelv (70%), illetve ezt követték az újlatin nyelvek, a spanyol (25%), a francia (20%) és az olasz (5%). A hallgatók többsége, 11 fő (55%) két nyelvet tanult, 7 fő (35%) három nyelvet, és 2 fő (10%) pedig négy nyelvet az egyetemi tanulmányait megelőzően.

Az angol programon tanuló hallgatók esetében az angol kötelező, hiszen ez a tanulmányaik során használt közvetítő nyelv. Emellett pedig kötelezően tanulniuk kell magyar nyelvet is az első évtől kezdve. Az első évfolyamos 26 hallgató közül 7 fő (27%) az angolon kívül nem tanult korábban más nyelvet, az előkészítő évfolyamon pedig a 17 főből 6-ra (35%) igaz ugyanez. Akik tanultak az angol mellett más nyelvet, azok többnyire a német, francia, olasz, spanyol és héber nyelvet jelölték meg.

1. táblázat. Milyen nyelveket tanult korábban vagy tanul jelenleg is?

Képzés Nyelv	Magyar hallgatók - I. évf.(n=20)	Külföldi hallgatók – I. évf.(n=26)	Előkészítő évf. (n=17)
angol	20 (100%)	26 (100%) – oktatás nyelve 7-en (30%) csak angolt tanultak előtte	17 (100%) – oktatás nyelve 6-an (35%) csak angolt tanultak előtte
magyar	anyanyelv	26 (100%) – kötelező kurzus	17 (100%) – kötelező kurzus
német	14 (70%)	6 (23%)	2 (12%)
olasz	1 (5%)	2 (8%)	1 (6%)
francia	4 (20%)	7 (27%)	3 (18%)
spanyol	5 (25%)	2 (8%)	-
kínai	-	3 (12%)	-
arab	-	1 (4%)	-
héber	-	-	3 (18%)
orosz	1 (5%)	1 (4%)	-
lengyel	-	1 (4%)	-
japán	-	1 (4%)	-
török	-	1 (4%)	-

A második kérdés (2. táblázat) a kurzust megelőző latin nyelvi tanulmányokra kérdezett rá. A táblázatból láthatjuk, hogy a korábbi tanulmányaik során latint tanuló hallgatók aránya minimális. A felmért magyar hallgatók 25%-a tanult latint az általános és középiskolában hosszabb-rövidebb ideig. Akik érettségiztek latin nyelvből, vagy más oktatási intézményben egészségügyi latint tanultak korábban, az év elején kérelmezhetik a felmentésüket a kurzus alól, így ők értelemszerűen nem töltötték ki a kérdőívet. Az angol programban részt vevő hallgatók közül összesen egy fő tanult korábban latint, az előkészítő évfolyamon pedig senki.

Tehát azt láthatjuk a számokból, hogy a hallgatók nagy többsége több nyelvet tanult már a kurzust megelőzően, ami arra engedne következtetni, hogy egy újabb nyelv tanulása nem okozhatna nehézséget. A korábban latint tanulók száma elenyésző, így a középiskolából hozott ismeretekre nem alapozhattunk.

2. táblázat. Tanult-e latint az egyetemi tanulmányait megelőzően?

Képzés Válasz	Magyar hallgatók - I. évf. (n=20)	Külföldi hallgatók – I. évf. (n=26)	Előkészítő évf. (n=17)
Igen	5	1	-
Nem	15	25	17

Tanulási szokások

A tanulási szokásokra vonatkozóan két kérdést tettem fel. Az első kérdés a tanulással töltött idő mennyiségére irányult (3. táblázat). Az eredmények azt mutatják, hogy a hallgatók többsége csak a vizsgák előtti (7. és 13. hét) tanulást preferálta. A magyar hallgatók nagy része (60%) kizárólag a vizsgák előtt tanult, 20% tanult egyszer egy héten, illetve saját válaszként megjelölték például az órán, és a minden másnap történő tanulást is. A 26 elsőéves külföldi hallgató 35%-a egyszer egy héten, 50%-a pedig kizárólag a vizsgák előtt tanult. 2 fő minden nap, 2 fő az órán tanult, 1 hallgató pedig közvetlenül az óra után. Az előkészítő évfolyam hallgatói esetében kiegyenlítettebb az arány. Ugyanannyian tanultak csak a vizsgák előtt, mint ahányan legalább egyszer egy héten (41-41%). Itt is mindössze két hallgató tanult minden nap. A csak a vizsgák előtt tanuló diákok ilyen magas arányát az magyarázhatja, hogy habár a tantárgy kötelező, de 0 kredites és aláírásra teljesítendő, tehát nem számít bele a tanulmányi átlagba. Így a hallgatóknak nincs meg a motivációjuk arra, hogy a minimálisnál több energiát és időt fektessenek a tantárgy elvégzésébe.

3. táblázat. A két félév során átlagosan mennyi időt töltött tanulással?

Válasz \ Képzés	Magyar hallgatók - I. évf.(n = 20)	Külföldi hallgatók – I. évf. (n=26)	Előkészítő évf. (n=17)
Minden nap tanult	-	2 (8%)	2 (12%)
Egyszer egy héten	4 (20%)	9 (35%)	7 (41%)
Csak a vizsgák előtt	12 (60%)	13 (50%)	7 (41%)
Soha	-	-	-
Egyéb	- csak az órán: 1 (6%) - minden másnap: 1 (6%) - néha–néha: 1 (6%) - vizsgák előtt 2 hétig napi egy óra: 1 (6%)	- órán: 2 (8%) - óra után: 1 (4%)	- minden 3. héten: 1 (6%)

A második kérdés azt mérte fel, hogy a hallgatók milyen segítséget használtak a tanulás során (4. táblázat). Több válasz megjelölésére volt lehetőség. Láthatjuk, hogy a három képzés esetében különbözőek az eredmények. A magyar hallgatók 80%-a latin nyelvkönyvet használt segítségként, 40%-uk Quizletet, illetve egyéb, tanulást segítő programot, 30%-uk a csoporttárssal történő tanulást részesítette előnyben, 25%-uk pedig internetes oldalakat, videókat használt. Az elsőéves külföldi hallgatók is nagyrészt a tankönyvet használták (42%), ezt követték az internetes oldalak és videók 27%-kal. A magyar hallgatóktól eltérően jóval kisebb arányban használtak tanulást segítő programot, vagy alkalmazást (8%). A csoporttárssal történő tanulás is hasonlóan alacsony arányt ért el (8%). Ezzel ellentétben az előkészítő évfolyamon a csoporttárssal történő tanulást jelölték meg a legtöbben (47%), és meglepő módon a hallgatók 29%-a semmilyen segítséget nem használt a tanulás során. Mindössze egy hallgató jelölte meg a tanári segítségkérést.

4. táblázat. Használt-e segítséget a latin terminológia tanulása során?

Válasz \ Képzés	Magyar hallgatók - I. évf.(n=20)	Külföldi hallgatók – I. évf.(n=26)	Előkészítő évf. (n=17)
Latin nyelvkönyv	16 (80%)	11 (42%)	1 (6%)
Internetes oldalak, videók	5 (25%)	7 (27%)	2 (12%)
Quizlet, vagy egyéb hasonló programok	8 (40%)	2 (8%)	1 (6%)
Csoporttárssal történő tanulás	6 (30%)	2 (8%)	8 (47%)
Egyéb	-	-	- tanári segítség: 1 (6%)
Semmi	-	7 (27%)	5 (29%)

Tanulási nehézségek

A kérdőív utolsó két kérdése a tanulási nehézségekre vonatkozott. Arra a kérdésre, hogy mely tananyagrészt találták a legnehezebbnek, a hallgatók többnyire eltérő válaszokat jelöltek meg (5. táblázat). Ennél a kérdésnél is több választ lehetett megjelölni. Az elsőéves magyar hallgatók esetében leginkább a szavak tanulása és a nyelvtan okozott nehézséget, a fordítást és a görög szóelemeket, terminusokat csak 10-10% jelölte meg. Az angol nyelvű program hallgatóinál is hasonló az arány a nyelvtant illetően, de az elsőéves hallgatóknál mindössze 27% jelölte meg a szótanulást, és ez utóbbit az előkészítő évfolyam hallgatói közül a legtöbben. Meglepő, hogy a fordítást és a görög szóelemeket arányaiban kevesebb hallgató találja nehéznek mindhárom évfolyamon, sőt, az előkészítő évfolyamon senki nem jelölte meg ezt a választ. Utóbbi oka feltehetően az, hogy az előkészítő évfolyamon tanuló hallgatók két fél éven keresztül tanulják a *Medical English* tárgyat, ahol a szervrendszerekkel együtt veszik a hozzájuk kapcsolódó görög és latin eredetű klinikai terminusokat.

5. táblázat. Mit talált a legnehezebbnek a tantárgy tanulása során?

Terület \ Képzés	Magyar hallgatók - I. évf. (n=20)	Külföldi hallgatók - I. évf. (n=26)	Előkészítő évf. (n=17)
Kiejtés	-	1 (4%)	-
Szókincs, szavak tanulása	13 (65%)	7 (27%)	9 (53%)
Nyelvtan (deklinációk, melléknév-főnév egyeztetés stb.)	8 (40%)	13 (50%)	8 (47%)
Fordítás	2 (10%)	5 (19%)	5 (29%)
Görög szóelemek	2 (10%)	5 (19%)	-

Végül megkérdeztem a hallgatókat, hogy melyik félévet találták nehezebbnek és miért (6. táblázat). Ebben az esetben sem születtek egybehangzó válaszok. A magyar hallgatók többsége (55%) az első félévet találta nehezebbnek, míg a külföldi hallgatók többsége (65%) a második félévet jelölte meg. Ennél a kérdésnél indoklást is kértem, így láthatjuk, hogy az indoklások mindhárom évfolyamon hasonlóak voltak. Akik az első félévet jelölték meg, indoklasként legtöbbször azt adták meg, hogy az új nyelv miatt kellett némi idő, hogy „belerázódjanak”. A második félévet megjelölő hallgatók leginkább azt emelték ki, hogy több a nyelvtani elem, ezen belül az előljárószavak és a két új eset (tárgy- és határozóeset), illetve több új szót kell megtanulni. Az előkészítő évfolyam hallgatói megjelölték még a receptírást és a mondatfordítást is mint nehézséget.

6. táblázat. Melyik félévet találta nehezebbnek és miért?

	Magyar hallgatók - I. évf. (n=20)	Külföldi hallgatók - I. évf. (n=26)	Előkészítő évf. (n=17)
Első félév	11 (55%) - sok új szó volt - bele kellett rázódni, mert teljesen új nyelv	7 (30%) - új nyelv volt - nem voltak hozzászokva	3 (18%) - semmit nem értett - először tanult latint - új nyelv volt
Második félév	8 (40%) - prepozíciók miatt - több nyelvtan, új esetek - szókincs miatt (számok)	17 (65%) - több és bonyolultabb nyelvtan - több szó - görög szóelemek	13 (76%) - új esetek és a prepozíciók - több új szó - több nyelvtan

		- más órákon is több anyag	- a tárgy- és határozó esetet nehéz megkülönböztetni - receptírás nehéz - mondatfordítás
Mindkettő ugyanolyan nehéz volt	1 (5%)	1 (4%)	1 (6%)

Konklúzió

A latin orvosi szaknyelv tanítása komplex feladat, hiszen nemcsak a nyelvtant kell megtanítanunk, hanem annál jóval több tudást kell átadnunk, elsősorban az orvosi latin nyelv megértésére és annak használatára kell megtanítanunk a hallgatókat. Ezért törekednünk kell arra, hogy a tanítás során a hangsúlyt arra a tananyagrésze helyezzük, amely több gyakorlást igényel. A jelen tanulmányban bemutatott kérdőíves felmérés eredményei azt mutatják, hogy a magyar és a külföldi hallgatók tanulási szokásai bizonyos tekintetben eltérnek, és más-más területek nehezítik a tanulási folyamatot, ezért a három képzési formán eltérő tanítási, illetve tanulási módszerre lehet igény.

A kérdőívek alapján kapott visszajelzések arra ösztönöztek, hogy új módszertani eszközöket vezessenek be. Például a felmérés egyik eredménye, mégpedig hogy mennyi időt töltenek a hallgatók tanulással, arra a változtatásra sarkallt, hogy a 2022/23-as tanévtől bevezettem a házi feladatot a magyar és a külföldi hallgatók számára. Minden óra végén 2-3, nyelvtannal, illetve terminológiával kapcsolatos feladatot kapnak a hallgatók otthoni megoldásra. A könyvhöz nem tartozik megoldókulcs, így a diákok nem esnek kísértésbe, hogy gondolkodás nélkül leellenőrizték a megoldásokat. Bár a házi feladat nem kötelező jellegű, de az eddigi tapasztalataim azt mutatják, hogy a hallgatók többsége megcsinálja hétről-hétre, így ösztönözve magukat arra, hogy ne csak a vizsgák előtt tanuljanak, továbbá, így le tudják ellenőrizni, mennyire értették meg az órán elhangzott anyagot, az otthon felmerült kérdéseiket pedig feltehetik a következő órán. A félév végén a hallgatói visszajelzések azt mutatták, hogy hasznosnak találták a heti rendszerességgel adott házi feladatokat.

Az oktatás során elő kell segítenünk a hallgatók eredményes tanulását, ezért a jövőben nagyobb hangsúlyt szeretnék fektetni az IKT-eszközök órán történő alkalmazására. Eddig kizárólag a Coospace felületére feltöltött feladatokon gyakorolhattak, de a felmérésből látszik, hogy a hallgatók egy része szívesen használ egyéb online felületet tanulásra, mint például a Quizlet, a Kahoot vagy a Learningapps.

Hivatkozások

- Brandl, G. et al. (2022): *Latin alapú orvosi terminológia*, JatePress: Szeged
 Brandl, G. et al. (2021) : *Latin Based Medical Terminology*, JatePress: Szeged
 Csongor, A. – Németh, T. – Hild, G. (2018): Online eszközök az orvosi szaknyelvtanításban. In: Bocz, Zs. – Besznyák R. (eds.): (2018): *Porta Lingua – 2018. Szaknyelvtanítók és Kutatók Országos Egyesülete: Budapest*
 Diriczné Barna, Gy. (2020): *Orvosi latin*, Műszaki Könyvkiadó: Budapest
 Einhorn, Á. (2021): A szaknyelvtanításhoz szükséges tanári kompetenciák fejlesztése. *Porta Lingua*. 2021. Szaknyelvtanítók és Kutatók Országos Egyesülete: Budapest. <https://doi.org/10.48040/PL.2021.3>

Internetes hivatkozások

- Kahoot: <https://kahoot.it/>
 Learningapps: <https://learningapps.org/>
 Quizlet: <https://quizlet.com/>